

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. juuni 2020
(OR. en)

9110/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0133(NLE)

EPPO 15
COPEN 170
FIN 399
GAF 18
CSC 175

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 26. juuni 2020

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2020) 279 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse nõukogu rakendusotsust (EL) 2018/1696 määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeskirjade kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 279 final.

Lisatud: COM(2020) 279 final

Brüssel, 26.6.2020
COM(2020) 279 final

2020/0133 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega muudetakse nõukogu rakendusotsust (EL) 2018/1696 määruse (EL) 2017/1939
(millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) artikli 14
lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeeskirjade kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Nõukogu määruse (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel, võttis nõukogu vastu 12. oktoobril 2017 ja see jõustus 20. novembril 2017.

Vastavalt nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artiklile 20 vastutab komisjon Euroopa Prokuratuuri asutamise ja esialgse haldustegevuse eest selle ajani, kuni Euroopa Prokuratuur on ise suuteline oma eelarvet täitma.

Euroopa Prokuratuuri asutamise eeltingimusena tuleb valida ja ametisse nimetada selle liikmed ja töötajad, eelkõige Euroopa prokurörid, kes koos Euroopa peaprokuröri moodustavad Euroopa Prokuratuuri kolleegiumi. Euroopa Prokuratuuri kolleegium peab tegema mitu olulist üldist otsust, enne mida ei saa Euroopa Prokuratuur oma tegevust alustada. Need otsused hõlmavad näiteks Euroopa Prokuratuuri kodukorra ja Euroopa delegaatprokuröride teenistustingimuste vastuvõtmist ning Euroopa delegaatprokuröride ja haldusdirektori ametisse nimetamist.

Nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõike 1 kohaselt esitab iga liikmesriik Euroopa prokuröri ametikohale kolm kandidaati isikute hulgast, a) kes on asjaomase liikmesriigi prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliikmed, b) kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning c) kellel on oma liikmesriigis kõrgesse prokuratuuri- või kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja asjakohane praktiline kogemus liikmesriikide õigussüsteemide, finantsuurimiste ja kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õigusala koostöö valdkonnas.

Peale selle on nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõikega 2 ette nähtud, et pärast artikli 14 lõikes 3 osutatud valikukomisjoni põhjendustega arvamuse kättesaamist valib nõukogu välja ühe kandidaadi kõnealuse liikmesriigi Euroopa prokuröri ametikohale nimetamiseks. Kui valikukomisjon leiab, et kandidaat ei täida Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks vajalikke tingimusi, on tema arvamus nõukogu jaoks siduv.

Nõukogu võttis 13. juulil 2018 vastu nõukogu rakendusotsuse (EL) 2018/1696 määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeeskirjade kohta.

Nende tööeeskirjade VII reegli punkti 2 kohaselt kuulab valikukomisjon liikmesriikide esitatud Euroopa prokuröri kandidaadid ära ja sõnastab arvamuse kandidaatide kvalifitseerumise kohta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks. Valikukomisjon teatab sõnaselgelt, kas kandidaat vastab määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele või mitte, ning juhul kui ta nendele tingimustele ei vasta, palub valikukomisjon oma sekretariaadi kaudu asjaomasel liikmesriigil vastava arvu uusi kandidaate esitada. Valikukomisjon lähtub kandidaatide pingerea koostamisel nende kvalifikatsioonist ja kogemustest. Pingerida kajastab valikukomisjoni eelistusi ja see ei ole nõukogule siduv.

Sellest reeglist tulenevalt ei saa valikukomisjon juhul, kui liikmesriik ei esita mõistliku aja jooksul kolme nõuetele vastavat kandidaati, esitada nõukogule kandidaatide kohta põhjendatud arvamust ning valikumenetlust ei saa lõpule viia. See võib takistada nõukogu

nimetamast selle liikmesriigi Euroopa prokuröri õigeaegselt ametisse ning sellest tulenevalt lükata edasi Euroopa Prokuratuuri asutamist ja selle tegevuse alustamist.

Esimeste Euroopa prokuröride valimise käigus saadud kogemused on näidanud, et liikmesriikidel võib olla äärmiselt keeruline nõuetele vastavaid kandidaate välja selgitada ja ametisse nimetada ning mõnel erandjuhul võib olla objektiivselt võimatu nimetada mõistliku aja jooksul ametisse vajalik arv nõuetele vastavaid kandidaate.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on võimaldada valikukomisjonil esitada nõukogule põhjendatud arvamus ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, st kui on piisavalt tõendeid, et liikmesriigil on objektiivselt võimatu leida kolmas nõuetele vastav kandidaat mõistliku aja jooksul, hoolimata sellest, et see liikmesriik on teinud selleks kõik vajalikud jõupingutused, võttes arvesse kõnealuse liikmesriigi erandlikku olukorda. Sellisel juhul võiks valikukomisjon saata nõukogule põhjendatud arvamus ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta ning nõukogu saaks selle arvamusel tegutseda.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Euroopa Prokuratuuri asutamine on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikliga 86. Euroopa Prokuratuur on esimene liidu finantshuvisid kahjustavate kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise pädevusega ELi organ ning sellisena täiesti uus tegija Euroopa õigusmaastikul. Euroopa Prokuratuuri asutamine peaks võimaldama järjekindlamalt ja tulemuslikumalt uurida ELi eelarvet kahjustavaid kuritegusid, mille tulemusel suureneb esitatud süüdistuste ja süüdimõistmiste arv ja heidutav mõju ning saadakse tagasi rohkem pettuse tulemusel raisatud liidu vahendeid.

Nõukogu rakendusotsuse (EL) 2018/1696 muutmise ettepanekut esitades täidab komisjon nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artiklist 20, artikli 14 lõikest 3 ja artikli 16 lõikest 2 tulenevat kohustust. See ettepanek võimaldab läbi viia Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröride valimiseks ja ametisse nimetamiseks vajalikud menetlused ning alustada tegevust õigeaegselt. Seega on ettepanek täielikult kooskõlas poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev algatus on kooskõlas liidu muude poliitikavaldkondade ja õigusaktidega, mille eesmärk on tugevdada liidu finantshuvide kaitset.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artiklil 291 koostoimes nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 14 lõikega 3 ja artikli 16 lõikega 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 14 lõikes 3 sätestatud valikukomisjoni tööeeskirju saavad vastavalt rakendamisevolitustele vastu võtta ja muuta üksnes liidu institutsioonid ning seega kuuluvad need tööeeskirjad oma olemuselt liidu ainupädevusse ja nende suhtes ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kavandatud eesmärkide saavutamiseks, ning on seega proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. Käesolev ettepanek on otseselt seotud nõukogu määruse (EL) 2017/1939 jõustumisega ja on oluline Euroopa Prokuratuuri kiireks asutamiseks ja selle tegevuse alustamiseks.

- **Vahendi valik**

Käesolev õigusakt põhineb nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 14 lõikel 3 koostoimes artikli 16 lõikega 2 .

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Võttes arvesse käesoleva ettepaneku kitsast suunitlust ja seda, et ettepanek on mõeldud komisjonile nõukogu määruse 2017/1939 artikli 14 lõikega 3 (koostoimes artikli 16 lõikega 2) pandud kohustuse täitmiseks, ei ole järelhindamist, konsultatsioone sidusrühmadega ega mõjuhindamist korraldatud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Võttes arvesse meetme laadi, puudub vajadus rakenduskava järele.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Muudatus võimaldaks valikukomisjonil esitada nõukogule põhjendatud arvamuse ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, st kui on piisavalt tõendeid, et liikmesriigil on objektiivselt võimatu leida kolmas nõuetele vastav kandidaat mõistliku aja jooksul, hoolimata sellest, et see liikmesriik on teinud selleks kõik vajalikud jõupingutused, võttes arvesse kõnealuse liikmesriigi erandlikku olukorda. Sellisel juhul võiks valikukomisjon saata nõukogule põhjendatud arvamuse ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta ning nõukogu saaks selle arvamuse alusel tegutseda.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse nõukogu rakendusotsust (EL) 2018/1696 määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeeskirjade kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrust (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel,¹ eriti selle artikli 14 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Prokuratuur asutati selleks, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, esitada nende toimepanijatele ja neist osavõtjatele süüdistusi ning võtta nad kohtus vastutusele.
- (2) Määruses (EL) 2017/1939 on sätestatud, et pärast kõnealuse määruse artikli 14 lõikes 3 nimetatud valikukomisjoni põhjendatud arvamuse kättesaamist nimetab nõukogu iga Euroopa prokuröri ametisse iga liikmesriigi esitatud kolme sobiva kandidaadi seast.
- (3) Euroopa Prokuratuuri asutamise eeltingimusena tuleb valida ja ametisse nimetada Euroopa prokurörid, kes koos Euroopa peaprokuröriga moodustavad Euroopa Prokuratuuri kolleegiumi.
- (4) Nõukogu võttis 13. juulil 2018 vastu nõukogu rakendusotsuse (EL) 2018/1696 määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel)² artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeeskirjade kohta.
- (5) Nende tööeeskirjade VII reegli punkti 2 kohaselt sõnastab valikukomisjon läbivaatamise ja ärakuulamise tulemuste põhjal arvamuse kandidaatide kvalifitseerumise kohta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks ning teatab sõnaselgelt, kas kandidaat vastab määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele või mitte. Valikukomisjon peab oma arvamust põhjendama. Juhul kui esitatud kandidaadid ei vasta määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele, on selle reegluga ette nähtud, et valikukomisjon peab oma

¹ ELT L 283, 31.10.2017, lk 1.

² ELT L 282, 12.11.2018, lk 8–12.

sekretariaadi kaudu paluma asjaomasel liikmesriigil vastava arvu uusi kandidaate esitada.

- (6) Erandina sellest reeglist peaks valikukomisjonil olema võimalus esitada nõukogule põhjendatud arvamus ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta, kui on piisavalt tõendeid, et liikmesriigil on objektiivselt võimatu leida kolmas nõuetele vastav kandidaat mõistliku aja jooksul, hoolimata sellest, et see liikmesriik on teinud selleks kõik vajalikud jõupingutused, võttes arvesse kõnealuse liikmesriigi erandlikku olukorda. Sellises olukorras võiks valikukomisjonil olla võimalik saata nõukogule arvamus kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta ning nõukogu võiks Euroopa prokuröri ametisse nimetada ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi hulgast.
- (7) Seega tuleks nõukogu rakendusotsust (EL) 2018/1696 vastavalt muuta.
- (8) Selleks et tagada Euroopa Prokuratuuri tegevuse õigeaegne alustamine, peaks käesolev rakendusotsus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu rakendusotsuse (EL) 2018/1696 (määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeskirjade kohta) lisas esitatud VII reegli punkti 2 lisatakse teise lõigu järele järgmine lõik:

„Erandkorras, kui on piisavalt tõendeid, et liikmesriigil on objektiivselt võimatu leida kolmas nõuetele vastav kandidaat mõistliku aja jooksul, hoolimata sellest, et see liikmesriik on teinud selleks kõik vajalikud jõupingutused, võttes arvesse kõnealuse liikmesriigi erandlikku olukorda, võib valikukomisjon seda, kui ta on konsulteerinud asjaomase liikmesriigiga ja esitanud piisavad põhjendused, esitada nõukogule põhjendatud arvamus ainult kahe nõuetele vastava kandidaadi kohta.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*